

POLITICKÉ VEDY / POLITICAL SCIENCES

Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá / Journal for Political Sciences, Modern History, International Relations, security studies

URL časopisu / URL of the journal: <http://www.politickevedy.fpvmv.umb.sk>

Autor(i) / Author(s): Lívia Krempaská
Článok / Article: Medzinárodná vedecká konferencia: „Bezpečnostné fórum 2016“
Vydavateľ / Publisher: Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov – UMB Banská Bystrica / Faculty of Political Sciences and International Relations – UMB Banská Bystrica

Odporúčaná forma citácie článku / Recommended form for quotation of the article:

KREMPASKÁ, L. 2016. Medzinárodná vedecká konferencia: „Bezpečnostné fórum 2016“. In *Politické vedy*. [online]. Roč. 19, č. 1, 2016. ISSN 1335 – 2741, s. 282-287. Dostupné na internete: <http://www.politickevedy.fpvmv.umb.sk/archiv-vydani/2016/1-2016/livia-krempaska.html>.

Poskytnutím svojho príspevku autor(i) súhlasil(i) so zverejnením článku na internetovej stránke časopisu *Politické vedy*. Vydavateľ získal súhlas autora / autorov s publikovaním a distribúciou príspevku v tlačenej i online verzii. V prípade záujmu publikovať článok alebo jeho časť v online i tlačenej podobe, kontaktujte redakčnú radu časopisu: politicke.vedy@umb.sk.

By submitting their contribution the author(s) agreed with the publication of the article on the online page of the journal. The publisher was given the author's / authors' permission to publish and distribute the contribution both in printed and online form. Regarding the interest to publish the article or its part in online or printed form, please contact the editorial board of the journal: politicke.vedy@umb.sk.

MEDZINÁRODNÁ VEDECKÁ KONFERENCIA: „BEZPEČNOSTNÉ FÓRUM 2016“

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE: “SECURITY FORUM 2016”

Lívia Krempaská*

Už 9. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie Bezpečnostné fórum 2016 sa uskutočnil 10. a 11. februára 2016 na pôde Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov v Banskej Bystrici pod záštitou ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí **Miroslava Lajčáka**. Hlavným organizátorom konferencie bola Katedra bezpečnostných štúdií Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici v spolupráci s Akadémiou ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši, Západočeskou Univerzitou v Plzni, Wyższou Szkołą Bezpieczeństwa publicznego i Indywidualnego – APEIRON v Krakove, Fakultou bezpečnostných štúdií Univerzity v Belehrade, Fakultou diplomacie a bezpečnosti v Belehrade, Fakultou európskych právno-politických štúdií v Novom Sade, Policajnou akadémiou ČR a Metropolitní univerzitou Praha, Vysokou školou ekonomickou v Prahe, International and Security Studies Institute, Euroatlantické centrum v Banskej Bystrici a Slovak Security Policy Institute v Bratislave. Medzi partnerov konferencie taktiež patrí Centrum excelentnosti: Centrum krízového riadenia (CEKR), LYNX s.r.o., Atos SE a Synergon.

Slávnostného otvorenia konferencie sa ujal člen Katedry medzinárodných vzťahov a diplomacie Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov a zároveň moderátor prvej sekcie **Igor Kosír**. V úvode konferenciu v krátkosti predstavil, srdečne privítal všetkých účastníkov a poďakoval sa partnerom a sponzorom konferencie. Dekan Fakulty politických vied a medzinárodných

* Mgr. Lívia Krempaská pôsobí ako interná doktorandka na Katedre medzinárodných vzťahov a diplomacie, Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Kuzmányho 1, 974 01 Banská Bystrica, Slovenská republika, e-mail: livia.krempaska@umb.sk.

vzťahov **Ján Koper** zdôraznil prednosti bezpečnostnej konferencie BEFO, vyzdvihol výnimočnú dynamiku bezpečnostného prostredia, ktorá sa mení každým novým ročníkom konferencie. Dynamika bezpečnostného prostredia sa zásadným spôsobom mení a vyvíja ako na globálnej, tak i na regionálnej úrovni. Okrem tradičných hrozieb medzinárodného systému sa objavujú i nové a netradičné hrozby v podobe kyber-terorizmu. Bezpečnostné fórum sa každoročne otvára priestor širokému spektru tém a problémov.

Ďalším rečníkom otvorenia bol riaditeľ odboru bezpečnostnej politiky Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí **Manuel Korčok**, ktorý nadviazal na problematiku aktuálnosti vývoja bezpečnostného prostredia, pričom vyzdvihol spoluprácu medzi vládnym a akademickým sektorom. Ako posledný privítal účastníkov konferencie vedúci Katedry bezpečnostných štúdií Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov **Rastislav Kazanský**. Poukázal na úspech Katedry bezpečnostných štúdií, ktorým je otvorenie nového študijného programu – Bezpečnostné štúdiá.

Prvý panel vedeckej konferencie s názvom *Informačná vojna - propaganda boj proti nej prostredníctvom vzdelávania* otvoril moderátor sekcie **Milan Šuplata**. Hneď v úvode vyzdvihol dôležitosť a aktuálnosť fenoménu informačná vojna. Panel sa začal všeobecnou otázkou moderátora: *Čo je to vlastne propaganda a informačná vojna?*

Panel sa venoval súčasným problémom vnútornej i vonkajšej bezpečnosti najmä otázkam propagandy, informačnej vojny a ich prepojenia na jednotlivca. Rečníci poukázali na fakt, že v súčasnej informatizovanej spoločnosti môže byť cieľovou skupinou ktokoľvek. Zhodli sa v otázke úlohy štátu a školstva v kontexte diskutovanej problematiky, kde poukazujú na absenciu schopnosti narábať s informáciami v oblasti školstva, ako aj nejednoznačnosť názoru v rámci pedagogického zboru, či je mediálna výchova v kompetencii školstva.

Medzi prvým a druhým panelom, bol vyčlenený priestor príspevku **Jānisa Sārta** - *Strategic Communication – an Essential Part of NATO's Respose to Hybrid Warfare*, kde poukázal na možnosti ako bojovať proti informačnej vojne. V prvom rade je nevyhnutné dôkladne spoznať a pochopiť stratégie ostatných entít pôsobiach v informačnej vojne.

Druhý panel vedeckej konferencie sa niesol v znamení migrácie – *Migračná kríza ako súčasný bezpečnostný problém*. Ako prvý sa ujal slova **Ladislav Hofreiter** s príspevkom *Prečo sme prekvapení. Príčiny a podmienky migračnej krízy*. Hneď na začiatku uviedol, že migrácia je sprievodným javom existencie ľudskej spoločnosti a vymedzil tri fázy tohto fenoménu – obdobie európskej

dominancie, obdobie dekolonizácie a post-bipolárne obdobie. Autor skonštatoval, že Európa je odkázaná na príviv migrantov, práve z dôvodu funkčnosti sociálneho systému Európy. *Vliv migrace velkého rozsahu na transatlantický bezpečnostní prostor* bol ďalší príspevok, prezentovaný **Jozefom Sabolom**, ktorý poukázal na vplyv migrácie v Európskej únii, kde spomína neoptimálne riešenie problémov v kontexte migrácie. Problém s migrantmi podľa autora spočíva vo fakte, že ide o skupinu ľudí, o ktorých nič nevieme a nie všetci spĺňajú podmienky udelenia víz. Ako posledný v rámci druhého panelu vystúpil **Štěpán Strnad** s príspevkom *Islamofobie a antiislámský populismus jako nový mobilizační prvek sociální radikalizace v České republice*. Islamofóbia podľa panelistu nie je zlá, ale prirodzená, je to strach z neznámeho, a nemusí sa politicky prejavovať. Spoločenská islamofóbia má niekoľko foriem – predsudky, diskriminácia, odlúčenie a v neposlednom rade násilie. Na úrovni Českej republiky sa islamofóbia prejavuje na úrovni predsudkov. Svoju prezentáciu ukončil citátom: „Každý ma strach z neznámeho, ale nikdy nesmie na základe tohto strachu nechať rásť nenávisť.“

Veľkým prínosom tohto panelu bolo nazeranie na problematiku z viacerých uhlov pohľadu a s potrebnou dávkou odbornosti. Vystupujúci poukázali na zlyhanie systému bezpečnostnej politiky Európskej únie na jednej strane, na veľké spektrum bezpečnostných hrozieb spôsobených práve migráciou, avšak v konštatovaní potvrdzujú, že Európska únia a jej štáty potrebujú migrantov práve pre naštartovanie spomaleného ekonomického rastu.

Tretí panel bezpečnostnej konferencie sa zaoberal tematikou *Vplyvu Ruska na transatlantický bezpečnostný priestor*. V rámci bloku, vystúpili **Martin Horemuž** s príspevkom *Vybrané aspekty súčasnej zahraničnej politiky Ruska v postsovietskom priestore*, kde sa zaoberal ruskou zahraničnou politikou v kontexte novej politickej, ekonomickej a bezpečnostnej reality. Ako ďalší v sekcii vystúpil **Zbyšek Korecki** s príspevkom *Vývoj bezpečnostní spolupráce Ruské federace a Čínské lidové republiky a její odraz ve společné zahraniční a bezpečnostní politice Evropské unie a NATO*. Autor sa v príspevku venoval bezpečnostnej spolupráci medzi Čínou a Ruskom od roku 2002. Vychádzajúc z prevažne unipolárneho vnímania svetového politického systému považuje za nevyhnutné venovať sa spôsobilostiam mocností nachádzajúcich sa na nižších pozíciách, kam možno zaradiť ako Rusko, tak aj Čínu. Posledným rečníkom v sekcii bol **Artur Kozlowski** s príspevkom *The Geopolitics of Energy Security of Poland in the Shadow of the Russian Dominance on the Market for the Supply of Energy Resources to the Countries of Central and Eastern Europe*,

ktorý priblížil auditóriu problematiku vzájomnej závislosti medzi Ruskou federáciou a štátmi Európskej únie, predovšetkým Poľska, v oblasti energetických surovín.

Cieľom panelovej diskusie bolo poukázať na vplyv Ruskej federácie ako aj energetickú sebestačnosť. Problematika bola analyzovaná vo viacerých rozmeroch. Reč bola nielen o surovinovej sebestačnosti Ruskej federácie, ale i o závislosti, po dopyte z krajín Európskej únie, či nevyhnutnosti spolupráce medzi Ruskou federáciou a aktérmi ako Čína, Európska únia či štátmi Ďalekého východu.

Druhý deň konferencie, 11. februára 2016 program prebiehal paralelne v štyroch sekciách, v ktorých bol priestor venovaný prednáškam na tému rôznych súčasných bezpečnostných hrozieb a výziev. V sekcii s názvom *Kybernetická bezpečnosť ako súčasná bezpečnostná hrozba* ako prvý vystúpil **Vojtech Jurčák** s príspevkom *Hybridná vojna - nový fenomén?* Ponúkol hneď niekoľko vysvetlení daného pojmu, ktorý je často prezentovaný v odborných, vedeckých aj vojenských kruhoch. V záverečnom konštatovaní dodal, že hybridná vojna je výsledkom poznania a vedecko-technickej revolúcie a je prirodzené, že sa takéto prostriedky v kybernetickom veku využívajú i v prípade vojny. Ako ďalší vystúpil **Vitaliy Kropynitskiy** s príspevkom *Methodological bases Evaluation threats of disasters for critical infrastructure*. Rečník zdôraznil nevyhnutnosť ochrany kritickej infraštruktúry ako jednej z najdôležitejších priorít štátov. Na príklade Ukrajiny poukazuje na existenciu problému analýzy a určenia prvkov kritickej infraštruktúry.

Sekcia priniesla nový, zaujímavý a rozšírený pohľad na problematiku hybridnej vojny. Panelisti v rámci diskusie poukázali na nejasnosť vymedzenia hybridnej vojny. Auditórium v závere súhlasilo s konštatovaním, že hybridná vojna je výsledkom poznania a vedecko-technickej revolúcie.

Druhý panel v sekcii sa venoval *Transatlantickému bezpečnostnému priestoru*. V rámci neho vystúpil **Lukas Jurenczyk** s príspevkom *Afghanistan in the Chicago and Wales NATO Summit Declarations*. Okrem hlavnej témy sa autor venoval i načrtnutiu súčasného stavu na území Afganistanu. Zohľadnil konkrétne aktivity aliancie súvisiace s touto krajinou. Zhodnotil, aký vplyv na vývoj situácie malo zníženie počtu medzinárodných jednotiek v Afganistane. Podľa autora bol tento krok chybný a cestou k destabilizácii regiónu.

Panel druhej sekcie niesol názov *Súčasnú bezpečnostné problémy*. Ako prvá sa slova ujala **Magdalena Tomala** s príspevkom *Sweden's Strategy Towards The Arctic*. Autorka popísala Arktídu ako priestor, v ktorom sa snažia

presadzovať svoje záujmy viaceré krajiny, predovšetkým Švédsko, Rusko a Kanada. Konštatovala, že Švédsko je relatívne malé oproti ostatným krajinám, a preto je obmedzené v presadzovaní svojich záujmov. V poradí druhý vystúpil **Vladimír Naxera** s príspevkom *Vybraná bezpečnostní témata ve vztahu ruské pravoslavné církve a státu*. Hneď v úvode sa autor venuje ozrejmieniu vnímania cirkvi v Rusku, poukazuje na fakt, že cirkev je inštitúciou, ktorá je dôležitá pre bezpečnosť štátu a existuje vysoká miera vzájomnej spolupráce. Patriarcha a **Putin** spolupracujú a navzájom si zabezpečujú moc. Posledným rečníkom v sekcii bol **Lubomír Čech** s príspevkom *Iránska jadrová dohoda a jej vplyv na rusko-iránske ekonomické vzťahy*. Autor popisuje vzťahy Ruska a Iránu založené na exporte fosílnych palív na svetové trhy. Ani v období sankcií Rusko nezrušilo všetky ekonomické aktivity s Iránom. Spolupráca pretrváva hlavne na úrovni energetickej, jadrovej, v petrochemickej oblasti.

Cieľom tejto sekcie bolo poukázať na súčasné bezpečnostné problémy sveta. Vystupujúci vo svojich príspevkoch poukázali na existenciu hrozieb z rôznych uhlov pohľadu. Na príklade Ruska poukázali na vzťahy cirkiev verzus štát, politiku ovplyvňovania i na závislosť Ruska na iných aktéroch medzinárodného spoločenstva.

Tretí diskusný panel sa venoval problematike *Migračná kríza ako súčasný bezpečnostný problém*. S príspevkom *Role Slovinska v zemích Západného Balkánu – migrace jako bezpečnostní problém* vystúpila **Hana Hlaváčková**. Hneď v úvode zasadila svoj príspevok do teoreticko-metodologického rámca „teórie rolí“. Predstavila teoretický koncept národnej role, ktorú aplikovala na postoje Slovinska voči ostatným štátom Západného Balkánu. Druhým rečníkom panelu bol **Marek Mutňan** s príspevkom *Migrácia ako nástroj zvyšovania bezpečnosti štátu - izraelský model riadenej migrácie*. Autor sa venoval terminologickému vymedzeniu pojmov migrant a utečenec. Na základe neho identifikoval dve krízy a to migračnú a utečeneckú. Pozornosť sústreďuje i na potenciálne bezpečnostné hrozby pre štát vyplývajúce z masovej migrácie. Za posledný rok možno hovoriť v podmienkach Európskej únie o masovej migrácii, ktorá zo sebou prináša viacero negatívnych dopadov. Panelisti konkrétne poukázali na to, ako sa migračná kríza dotýka vybraných štátov a ich hraníc.

Posledná sekcia bola rozdelená do dvoch panelov, predmetom prvého boli *Teoretické a metodologické aspekty výskumu bezpečnosti*. **Veronika Marenčinová** s príspevkom *Feministický prístup k skúmaniu vybraných bezpečnostných problémov* sa v rámci výskumu zamerala na odlišenie vnímania mužského a ženského terorizmu, ako aj vnímanie rodiny, pričom časť

jej príspevku bola venovaná prípadovej štúdii – ženy ako samovražedné atentátničky. **Petr Krčál** vystúpil s príspevkom *Morální panika: Představení konceptu a ilustrativní příklad ze středně velkých měst na severu České republiky*. Vo svojom príspevku sa venoval konceptu morálnej paniky na príkladoch stredne veľkých miest Tanvald a Veľke Hamry na severe Českej republiky. **Inga Uriadnikova** vystúpila s príspevkom *Some Questions of the Estimations of Stability of the Elements of the System of National Security*. Rečníčka sa vo svojom príspevku venovala vysokoškolskému vzdelávaniu, konkrétne významu civilnej obrany v kontexte súčasnej situácie na východe Ukrajiny. Po zadefinovaní samotnej civilnej obrany objasnila cieľ tohto nového programu na Ukrajine, ktorým je pripraviť študentov na praktickú činnosť v súvislosti s krízovým manažmentom, mimoriadnymi situáciami a otázkami medzinárodného humanitárneho práva.

Druhý panel venovaný rovnakej problematike otvoril **Vasyl Zaplatynsky** s príspevkom *Inovativne a tradičné charakteristiky nebezpečenstva*. Po úvodnom zadefinovaní sa rečník pokúsil o systematizáciu jednotlivých charakteristík nebezpečenstva, ktorým sa následne venoval. Bezpečnostný analytik **Ladislav Čeri** v príspevku *Výzvy vojenskej diplomacie v roku 2016* vyzdvihol predovšetkým dve výzvy: krízové situácie a hybridné vojny, ktoré zahŕňajú problémy z jednotlivých sektorov definovaných Kodanskou školou. Ako posledný vystúpil **Štefan Danics**. Venoval sa téme *Migrácia a pravicové populistické strany*. Autor vyjadril názor na migráciu, o ktorej premýšľa ako o hre v prospech extrémnej pravice a pravicovým populistickým stranám, spôsobuje nárast sociálneho radikalizmu a nové pravicové spojenectvá. Tvrdenie panelistu potvrdil na príklade škandinávskych krajín, ktoré v minulosti nemali problém s prisťahovalcami, no v kontexte súčasnej migračnej krízy sa do popredia dostávajú práve strany, ktoré uplatňujú antiprisťahovaleckú rétoriku, kritizujú liberálnu migračnú politiku a podporujú razantnejšie riešenia krízy.

Po skočení jednotlivých sekcií a zhromaždení všetkých účastníkov v aule, vedúci Katedry bezpečnostných štúdií Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov, **Rastislav Kazanský**, poďakoval všetkým zúčastneným na konferencii, panelistom a významným hosťom v auditóriu za účasť. Nakoniec pozval všetkých zúčastnených aktívne participovať aj na ďalšom, jubilejnom 10. ročníku Bezpečnostného fóra 2017 a konferenciu slávnostne uzavrel.